

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová

Posudek (co se nehodí, škrtněte): oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Vladimír Havlík

Práci předložil(a): Bc. Dominika Kožešníková

Název práce: Tycho Brahe – fenomén na poli vědy 16. století

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce nazvané „Tycho Brahe – fenomén na poli vědy 16. století“ mělo být zvýšení všeobecného povědomí o významném astronomovi 16. století. Podle autorky textu je práce „záměrně napsána naučně populární formou“, aby mohla být použita jako pomocný materiál pro pedagogy. V souvislosti s tím také autorka uvádí, že hlavním cílem bylo vypracovat práci, kterou bude čtenář číst pro zábavu.

Přestože sama autorka v závěru tvrdí, že se cíl práce podařilo naplnit pouze částečně, domnívám se vzhledem k následujícím důvodům, že cíl práce naplněn nebyl.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Oceňuji odhodlání a snahu autorky zpracovat zvolené téma v naznačeném duchu a zvýšit tak všeobecné povědomí o významném astronomovi 16. století, zasadit jeho astronomická pozorování do kontextu doby a adekvátně zhodnotit jeho dílo. Nicméně při vyrovnávání se s tímto úkolem se autorka nechala mnohdy zavést nepřesnou interpretací internetových zdrojů či vlastních překladů a výsledek v jejich reinterpretacích je tak v některých případech nejen nejasný, ale velmi často i konfúzní a těžko přijatelný (viz stručný komentář a příklady).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úprava práce sice odpovídá požadovanému strukturování kapitol a podkapitol, ale je otázkou, zda bylo nutné umisťovat obrazové přílohy přímo do textu, protože ne vždy jejich uvedení přispívá k plynulosti četby a formální úpravě stránek. Vzhledem k záměru autorky napsat populární práci, je to ale asi pochopitelné.

Jazykový projev je bohužel často zmatený, některé části se opakují, obsahově nedávají smysl a v některých místech si i odporují (viz příklady). Citace jsou v pořádku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Vzhledem k výše naznačeným problémům bych doporučil opravy v těch místech, která nevyznívají jednoznačně nebo si dokonce vzájemně odporují a práci tak výrazně devalvují. V žádném případě nelze uvažovat o tom, že by práce v této formě mohla sloužit jako populární vědecká pomůcka pro pedagogy a proto stanovený cíl práce tak nemohl být splněn.

Příklady: (v citacích nejsou případné chyby opraveny)

a) kontroverzní tvrzení:

1) Záměr vypracovat práci, kterou bude určitý čtenář číst pro zábavu, byl hlavním cílem. Je nutné si uvědomit, že číst odbornou literaturu je schopno někdy pouze málo specializovaných historiků, kteří je využívají pro své obohacení dalšími znalostmi. Přesto jsou knihkupectví těmito knihami zcela naplněna. (s. 4)

2) Existují však i případy, kdy se věřící obrátí na vědu s důvěrou, aby vědecký objev podpořil náboženskou teorii a tím i víru samotnou. Teorie „velkého třesku“ je jednou z nich.

3) Mezi pokrokovými mysliteli převažoval názor, že je čas, aby byla víra stále více nahrazována vědeckými metodami. To byl však velký omyl. Podle této koncepce bylo hlavní funkcí vědy vzdělávání a otevření cesty k myšlení a vědění. A tak škola, jako základní instituce pro vzdělávání, musela sloužit výhradně tomuto cíli. Toto stanovisko je však vyjádřeno velmi jednoduše a hrubě. Každý vnímavý člověk by na první pohled viděl, jak jednostranné je takové stanovisko. (s. 4)

4) Vzájemný vztah církve a astronomie byl zpočátku velmi složitý. Pokud člověka láká k astronomii zvědavost, nelze považovat zkoumání za oprávněné a odůvodněné. (s. 15)

5) Vzhledem k tomu, že si velmi vážil Koperníka a jeho výzkumů, zanechal ve svém modelu Slunce obíhat kolem Země. (s. 49)

b) vzájemně si odporující tvrzení:

1) Věda se tedy potýkala s problematickým vztahem s církví v poměrně širokém rozsahu. Některé vědecké obory, jako je právě astronomie, stále usilovaly o uznání církve a snažila se o to, stát se součástí křesťanské vzdělanosti. Toto však se ukázalo velmi problematicky řešitelným problémem. (s. 16)

2) Na jedné straně byla Astrologie církvi vždy odsuzována, nebyla považována za vědu, ale šarlatánství a pohanskou pověru. Na straně druhé astronomie byla uznávána jako věda a církev ji podporovala. (s. 19)

c) reinterpretace:

1) Sám Mästlin však v rámci svých pozorování a bádání v knihách došel k názoru, že Ptolemaiovský systém je již překonán a stal se zastáncem systému heliocentrického. Budoucí povolání mělo být totiž jiného rázu, měl se stát knězem. Kepler se věnoval i astrologii, protože byla součástí astronomie⁶¹

(citováno z: Donahue, W. H. 2000, „Kepler, Johannes.“ s. 533 – 540 In: Appelbaum, W. (ed.), *Encyclopedia of the Scientific Revolution – from Copernicus to Newton*, Garland Publishing, New York, s. 534.)

2) sám Tycho nahlížel na uspořádání vesmíru velmi jednoduše. Byl přesvědčen, že uspořádání vesmíru je mnohem jednodušší a menší, než bylo možné si vůbec představit¹¹¹

(citováno z: Švejda, A. 2004, *Kepler a Praha*, Národní technické muzeum, Praha, s. 5.)

d) přílišná zkratka?:

Vzhledem k tomu, že císař Rudolf II. byl panovník a skutečný mecenáš vědy, zdržovali se na jeho dvoře ti, kteří ve své vědecké komunitě skutečně něco znamenali. Císař byl pod vlivem svých astrologů, vždy k ní inklinoval a hvězdy jej vždy lákaly. (s. 49)

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Nemám otázky.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Nevyhověla. Práci je třeba opravit.

Datum: 23.5.2018

Podpis:

